Glavna saznanja iz izvješća : „Barijere i potrebe za veću uključivost djevojaka i mladih žena" izrađenog u sklopu Fem2forests projekta

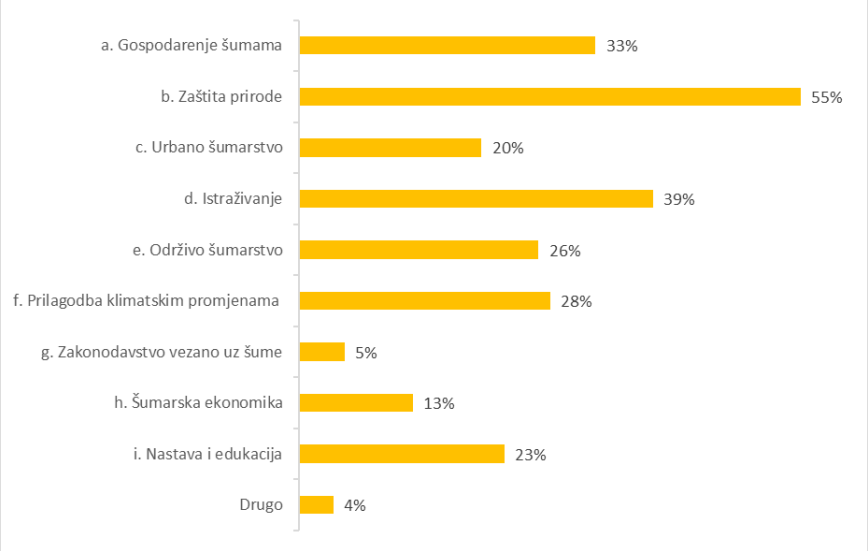
Irina Suša[1], Silvija Zec[2]

[1] Hrvatski savez udruga privatnih šumovlasnika
[2] Hrvatska komora inženjera šumarstva i drvne tehnologije

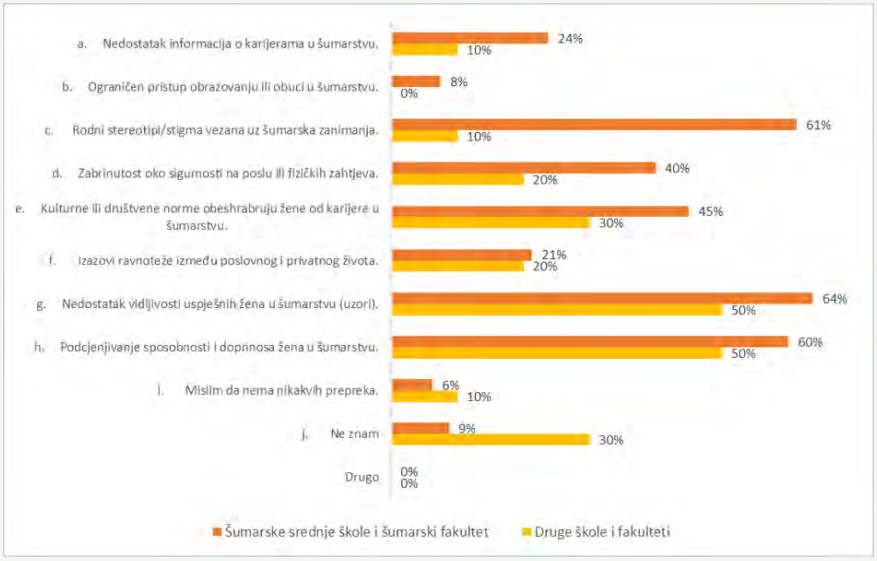
Izvješće „Barijere i potrebe za veću uključivost djevojaka i mladih žena" identificira prepreke i potrebe za povećanim uključivanjem djevojaka i mladih žena u sektor šumarstva u 9 država dunavske regije. Korištenjem podataka iz provedenih upitnika i održanih okruglih stolova, izvještaj predstavlja ciljane aktivnosti i rješenja za povećanje sudjelovanja djevojaka i mladih žena u zemljama dunavske regije, uključujući Hrvatsku. Uvidi su prikupljeni putem upitnika koji su dostavljeni učenicama i studenticama šumarstva i drugih disciplina. Cilj ovog procesa bio je prikupiti njihova iskustva, motivacije i potrebe vezane uz karijere u šumarstvu. Na razini Hrvatske upitnik su ispunile 64 učenice i studentice šumarstva te 26 učenica i studentica drugih struka. Kako bismo dodatno obogatili nalaze, organizirali smo dva okrugla stola koji su uključivali ključne dionike, odnosno edukatore, stručnjake iz šumarstva i donositelje odluka. Ove rasprave omogućile su otvorenu razmjenu ideja, što je dionicima dalo priliku da istraže izazove s kojima se suočavaju djevojke i mlade žene u šumarstvu.

Učenice i studentice šumarstva iz Hrvatske uglavnom dolaze iz ruralnih područja, što upućuje na činjenicu da ruralno podrijetlo značajno utječe na odluku o odabiru karijere u šumarstvu. To može biti posljedica snažnije povezanosti s prirodom i činjenice da se lokalno gospodarstvo u ruralnim sredinama često oslanja na šumarstvo. Ljubav prema prirodi i želja za pozitivnim doprinosom društvu glavni su motivi za studiranje šumarstva. Ekonomski razlozi i privlačnost obrazovnog programa imaju manji utjecaj, što pokazuje da unutarnja motivacija nadmašuje vanjske čimbenike. Studentice šumarstva najviše su zainteresirane za karijere u zaštiti prirode te istraživanju i gospodarenju šumama. Međutim, prisutan je značajan nedostatak samopouzdanja u pogledu njihove spremnosti za profesionalni život, pri čemu mnoge navode nedovoljno praktičnog iskustva i slabo razumijevanje očekivanja na radnom mjestu.

Za studentice šumarstva internet i društvene mreže predstavljaju glavne izvore informacija o karijerama u šumarstvu, što naglašava važnost digitalnih platformi u dosezanju potencijalnih studentica, ali omogućuje i više informacija o sektoru. U Hrvatskoj postoji trend smanjenja broja učenica koji se upisuju u šumarske škole, dijelom zbog demografskog pada, pa je stoga jedan od najvažnijih zaključaka na oba okrugla stola bio da je potrebna intenzivnija promocija šumarstva. Povećanje interesa za šumarstvo može se postići ciljanom promocijom od rane dobi čime bi se ostvarilo bolje razumijevanje i interes za ovu profesiju među mladima. Fokus na rano obrazovanje i promociju šumarstva u ruralnim područjima moglo bi privući nove učenice i buduće stručnjakinje, osiguravajući kontinuiranu opskrbu kvalificiranom radnom snagom u ovom važnom sektoru.

Graf 1: Karijerni putevi za djevojke u šumarstvu

Graf 2: Glavne prepreke pri odlučivanju za karijeru u šumarstvu

Nalazi iz ankete među srednjoškolkama i studenticama te rasprava na okruglim stolovima s dionicima pokazuju kako postojeća negativna percepcija javnosti predstavlja jedan od glavnih izazova s kojima se šumarski sektor suočava. Pozitivna medijska zastupljenost nužna je za promjenu stavova i isticanje složenosti i važnosti održivog gospodarenja šumama.

Podizanje svijesti o ravnopravnosti spolova, uvrštavanje u kurikulum srednjih škola i fakulteta te promicanje ravnopravnosti spolova ključno je za stvaranje uključivijeg radnog okruženja te stvaranje pozitivne slike šumarstva koja će privući mlade djevojke u sektor.

Šumarstvo u Hrvatskoj i dalje je definirano tradicijom i rodnim pretpostavkama koje utječu na percepciju žena i uloga koje se od njih očekuju. Međutim, postoji i vidljiva spremnost za promjene. Pokazano je kako širenje kompetencija i razvoj zelenih zanimanja dodatno privlači djevojke u šumarski sektor. Zeleni poslovi, koji uključuju održive prakse i očuvanje okoliša, nude nove karijerne prilike koje su privlačne mladim ženama. Poboljšanje informiranosti o ovim mogućnostima može pomoći u smanjenju straha od nezaposlenosti i povećanju interesa za šumarske smjerove. Kako bi se oslobodio potencijal mladih žena u šumarskom sektoru, potrebno je učiniti više u osiguravanju financijske i institucionalne podrške, poboljšanju praktičnog učenja i promicanju ženskih uzora u šumarskom sektoru. Koordiniranim naporima obrazovnih ustanova, poslodavaca i kreatora politika, šumarstvo u Hrvatskoj moglo bi se razviti u uključiviju i naprednu profesiju – onu u kojoj se djevojke ne smatraju samo sposobnima, već i bitnima.

Okrugli stol s dionicima šumarskog sektora održan u lipnju 2025. godine